

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

advies 76.023/3
van 2 mei 2024

avis 76.023/3
du 2 mai 2024

over

sur

een ontwerp van koninklijk
besluit 'betreffende de
elektronische procesvoering
voor het Grondwettelijk Hof'

un projet d'arrêté royal 'relatif
à la procédure par voie
électronique pour la Cour
constitutionnelle'

Op 29 maart 2024 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Eerste Minister verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit ‘betreffende de elektronische procesvoering voor het Grondwettelijk Hof’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 23 april 2024. De kamer was samengesteld uit Jeroen VAN NIEUWENHOVE, kamervoorzitter, Koen MUYLLE en Elly VAN DE VELDE, staatsraden, Jan VELAERS en Bruno PEETERS, assessoren, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Pieter AERTGEERTS, adjunct-auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Koen MUYLLE, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 2 mei 2024.

*

Le 29 mars 2024, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Premier Ministre à communiquer un avis dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté royal ‘relatif à la procédure par voie électronique pour la Cour constitutionnelle’.

Le projet a été examiné par la troisième chambre le 23 avril 2024. La chambre était composée de Jeroen VAN NIEUWENHOVE, président de chambre, Koen MUYLLE et Elly VAN DE VELDE, conseillers d'État, Jan VELAERS et Bruno PEETERS, assesseurs, et Annemie GOOSSENS, greffier.

Le rapport a été présenté par Pieter AERTGEERTS, auditeur adjoint.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Koen MUYLLE, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 2 mai 2024.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit voorziet in een procedure voor de elektronische procesvoering voor het Grondwettelijk Hof.

Zo wordt het elektronisch platform geregeld dat het Grondwettelijk Hof overeenkomstig artikel 78*bis* van de bijzondere wet van 6 januari 1989 ‘op het Grondwettelijk Hof’ ter beschikking stelt voor de communicatie die vereist is in het kader van de procedures voor dat Hof (artikel 1 van het ontwerp), evenals de ondertekening van de middels dat platform neergelegde stukken (artikel 2) en de neerlegging van de tot staving aangevoerde stukken (artikel 3). De neerlegging door middel van het elektronisch platform geldt als registratie in de zin van artikel 82, eerste lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989¹ (artikel 4). De verwerking van persoonsgegevens wordt geregeld die met de neerlegging door middel van het elektronisch platform gepaard gaat (artikel 5) en er wordt bepaald aan welke vereisten de informaticatechnieken moeten voldoen die voor het elektronisch platform worden gebruikt (artikel 6) en aan welke voorwaarden de documenten moeten voldoen die door middel van het elektronisch platform worden neergelegd (artikel 8). In geval van een systeemfout van het elektronisch platform, waardoor het elektronisch neerleggen van documenten onmogelijk is, wordt een foutmelding getoond aan de gebruiker, die geldt als begin van bewijs van overmacht (artikel 7). Het te nemen besluit is onmiddellijk van toepassing op de zaken die reeds hangende zijn op het ogenblik van de inwerkingtreding ervan (artikel 9). Ten slotte wordt de inwerkingtreding geregeld van sommige bepalingen van de bijzondere wet van 4 april 2014 ‘tot wijziging van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof’ en van het te nemen besluit (artikel 10).

RECHTSGROND

3. Het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 78*bis*, § 1, tweede lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989, waarin de Koning wordt gemachtigd om de werking te bepalen van het elektronisch platform dat ter beschikking wordt gesteld voor de communicatie die vereist is in het kader van de procedures voor het Grondwettelijk Hof, met inbegrip van de voorwaarden inzake het beheer en de veiligheid van het platform. Die machtiging omvat onder meer de partijen die er

---

¹ Zoals vervangen bij artikel 22 van de bijzondere wet van 4 april 2014 ‘tot wijziging van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof’ bepaalt dat artikel dat alle stukken van de rechtspleging door middel van het platform aan het Hof worden gezonden door partijen die op het platform zijn geregistreerd.

toegang toe hebben, de registratieprocedure, de nadere regels inzake het gebruik, de authenticatie van de gebruiker, het formaat en de ondertekening van documenten.²

Dat geldt ook voor artikel 5 van het ontwerp, vermits de verwerking van persoonsgegevens die in die bepaling wordt geregeld als een intrinsiek gevolg kan worden beschouwd van de regeling vervat in artikel 78bis van de bijzondere wet van 6 januari 1989. Uit die bepaling vloeit voort dat de machtiging aan de Koning om de werking van het elektronisch platform te regelen, onder meer de partijen die er toegang toe hebben omvat, evenals de registratieprocedure, de nadere regels inzake het gebruik, *de authenticatie van de gebruiker*, het formaat en de ondertekening van documenten en dat het platform onder meer aan de voorwaarde moet voldoen dat *de identiteit van de partijen* betrokken bij de betekening, de kennisgeving of de mededeling nauwkeurig moet kunnen worden nagegaan (artikel 78bis, § 1, derde lid, 2°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989). Die regeling impliceert dat de identiteit kan worden nagegaan van de persoon die de procedurestukken neerlegt.

Wel is vereist dat de contactgegevens en de identiteitsgegevens van de gebruiker vermeld in artikel 5, derde lid, van het ontwerp beperkt blijven tot de gegevens die vereist zijn voor de authenticatie van die gebruiker. Hieromtrent om toelichting gevraagd, antwoordde de gemachtigde:

“De begrippen contact- en identificatiegegevens dienen in hun gebruikelijke betekenis te [worden] gelezen. Het gaat in de eerste plaats om de naam en eventueel het rijksregisternummer, het (kantoor)adres, het e-mailadres en het telefoonnummer van de persoon die de procedurestukken neerlegt. Er is evenwel voor gekozen om, naar analogie met artikel 8/1, § 9, van het besluit van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges, de precieze contact- en identificatiegegevens niet uitdrukkelijk op te nemen in het koninklijk besluit, ook omdat de wijze waarop de identiteit van de betrokkenen zal worden geverifieerd noodzakelijkerwijze zal afhangen van de technische modaliteiten van het systeem, dat pas kan worden ontwikkeld nadat het koninklijk besluit is uitgevaardigd.”

Voor zover de contact- en identificatiegegevens van de gebruiker enkel de door de gemachtigde vermelde gegevens betreffen, kan worden aangenomen dat de verwerking beperkt blijft tot gegevens die vereist zijn om de identiteit te kunnen vaststellen van de persoon die de procedurestukken neerlegt, en kan de ontworpen regeling worden aanvaard.

VORMVEREISTEN

4. Volgens de gemachtigde werd het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit tezelfdertijd gevraagd als het advies aan de Raad van State, afdeling Wetgeving.

---

² Er wordt daarentegen geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid, waarin die bepaling eveneens voorziet, om het gebruik van het platform verplicht te stellen voor bepaalde categorieën van partijen of om te bepalen dat bepaalde categorieën van partijen zich pas op het platform kunnen registreren nadat de voorwaarden hiervoor door de Koning zijn uitgewerkt.

Indien de aan de Raad van State voorgelegde tekst ten gevolge van het inwinnen van het voornoemde advies nog wijzigingen zou ondergaan,³ moeten de gewijzigde of toegevoegde bepalingen, ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, aan de afdeling Wetgeving worden voorgelegd.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

5. In de aanhef van het ontwerp kan meer specifiek worden verwezen naar artikel 78bis, § 1, tweede lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989.

Artikel 2

6. In het eerste lid van artikel 2 van het ontwerp moet worden verwezen naar “artikel 3, 12°,” van verordening (EU) 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 ‘betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt en tot intrekking van Richtlijn 1999/93/EG’ (in plaats van naar “artikel 3, eerste lid, 12°,”).

*

---

³ Namelijk andere wijzigingen dan diegene waarvan in dit advies melding wordt gemaakt of wijzigingen die ertoe strekken tegemoet te komen aan hetgeen in dit advies wordt opgemerkt.

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique et l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE DU PROJET

2. Le projet d'arrêté royal soumis pour avis prévoit un système de procédure par voie électronique pour la Cour constitutionnelle.

Ainsi, il règle la plateforme électronique que la Cour constitutionnelle, conformément à l'article 78*bis* de la loi spéciale du 6 janvier 1989 'sur la Cour constitutionnelle', met à disposition pour les communications requises dans le cadre des procédures devant cette Cour (article 1er du projet), ainsi que la signature des pièces déposées au moyen de cette plateforme (article 2) et le dépôt des pièces à l'appui (article 3). Le dépôt au moyen de la plateforme électronique constitue un enregistrement au sens de l'article 82, alinéa 1er, de la loi spéciale du 6 janvier 1989 ¹ (article 4). Le projet règle le traitement des données à caractère personnel lié au dépôt au moyen de la plateforme électronique (article 5) et précise les exigences auxquelles doivent satisfaire les techniques informatiques utilisées pour la plateforme électronique (article 6) ainsi que les conditions que doivent remplir les documents déposés au moyen de la plateforme électronique (article 8). En cas de défaillance de la plateforme électronique, qui rend impossible le dépôt électronique de documents, un message d'erreur est affiché à l'intention de l'utilisateur, ce message constituant un commencement de preuve d'un cas de force majeure (article 7). L'arrêté envisagé est immédiatement applicable aux affaires qui sont déjà pendantes au moment de son entrée en vigueur (article 9). Enfin, le projet règle l'entrée en vigueur de certaines dispositions de la loi spéciale du 4 avril 2014 'portant modification de la loi du 6 janvier 1989 sur la Cour constitutionnelle' et de l'arrêté envisagé (article 10).

FONDEMENT JURIDIQUE

3. Le projet trouve son fondement juridique dans l'article 78*bis*, § 1er, alinéa 2, de la loi spéciale du 6 janvier 1989, qui habilite le Roi à fixer le fonctionnement de la plateforme électronique mise à disposition pour les communications requises dans le cadre des procédures devant la Cour constitutionnelle, y compris les conditions de gestion et de sécurisation de la plateforme. Cette habilitation vise notamment les parties qui y ont accès, la procédure

---

¹ Tel qu'il a été remplacé par la loi spéciale du 4 avril 2014 'portant modification de la loi du 6 janvier 1989 sur la Cour constitutionnelle', cet article dispose que l'envoi à la Cour de toute pièce de procédure par les parties enregistrées sur la plateforme se fait au moyen de la plateforme.

d'enregistrement, les modalités d'utilisation, l'authentification de l'utilisateur, le format et la signature des documents ².

Ce qui précède vaut également pour l'article 5 du projet, puisque le traitement de données à caractère personnel réglé dans cette disposition peut être considéré comme une conséquence intrinsèque du régime prévu à l'article 78bis de la loi spéciale du 6 janvier 1989. Il découle de cette disposition que l'habilitation permettant au Roi de régler le fonctionnement de la plateforme électronique vise notamment les parties qui y ont accès, la procédure d'enregistrement, les modalités d'utilisation, *l'authentification de l'utilisateur*, le format et la signature des documents et que la plateforme doit notamment remplir la condition selon laquelle *l'identité des parties* concernées par la signification, la notification ou la communication doit pouvoir être vérifiée de manière précise (article 78bis, § 1er, alinéa 3, 2°, de la loi spéciale du 6 janvier 1989). Ce régime implique que l'identité de la personne qui dépose les pièces de procédure peut être vérifiée.

Il est toutefois requis que les coordonnées et les données d'identification de l'utilisateur, mentionnées à l'article 5, alinéa 3, du projet, restent limitées aux données requises pour l'authentification de cet utilisateur. Invité à fournir des précisions à ce sujet, le délégué a répondu ce qui suit :

« De begrippen contact- en identificatiegegevens dienen in hun gebruikelijke betekenis te [worden] gelezen. Het gaat in de eerste plaats om de naam en eventueel het rijksregisternummer, het (kantoor)adres, het e-mailadres en het telefoonnummer van de persoon die de procedurestukken neerlegt. Er is evenwel voor gekozen om, naar analogie met artikel 8/1, § 9, van het besluit van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges, de precieze contact- en identificatiegegevens niet uitdrukkelijk op te nemen in het koninklijk besluit, ook omdat de wijze waarop de identiteit van de betrokkenen zal worden geverifieerd noodzakelijkerwijze zal afhangen van de technische modaliteiten van het systeem, dat pas kan worden ontwikkeld nadat het koninklijk besluit is uitgevaardigd ».

Pour autant que les coordonnées et les données d'identification de l'utilisateur ne concernent que les données mentionnées par le délégué, il peut être admis que le traitement reste limité aux données requises pour établir l'identité de la personne qui dépose les pièces de procédure, et le régime en projet peut être admis.

FORMALITÉS

4. Selon le délégué, l'avis de l'Autorité de protection des données a été demandé en même temps que l'avis du Conseil d'État, section de législation.

---

² Par contre, il n'est pas fait usage de la possibilité, que cette disposition prévoit également, de rendre l'utilisation de la plateforme obligatoire pour certaines catégories de parties ou de prévoir que certaines catégories de parties ne peuvent s'enregistrer sur la plateforme que lorsque le Roi a fixé les conditions à cet effet.

Si l'avis précité devait encore donner lieu à des modifications du texte soumis au Conseil d'État³, les dispositions modifiées ou ajoutées devraient encore être soumises à la section de législation, conformément à la prescription de l'article 3, § 1er, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État.

EXAMEN DU TEXTE

Préambule

5. Le préambule du projet peut viser plus spécifiquement l'article 78bis, § 1er, alinéa 2, de la loi spéciale du 6 janvier 1989.

Article 2

6. L'alinéa 1er de l'article 2 du projet doit viser « l'article 3, 12°, » du règlement (UE) n° 910/2014 du Parlement européen et du Conseil du 23 juillet 2014 'sur l'identification électronique et les services de confiance pour les transactions électroniques au sein du marché intérieur et abrogeant la directive 1999/93/CE' (au lieu de « l'article 3, alinéa 1er, 12°, »).

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Annemie GOOSSENS

Jeroen VAN NIEUWENHOVE

---

³ À savoir d'autres modifications que celles dont fait état le présent avis ou celles visant à répondre aux observations formulées dans le présent avis.